

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

«1» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчальна практика «Вступ до фаху»

освітньо-професійна програма Туризм

спеціальність 242 Туризм

галузь знань 24 Сфера обслуговування

ступінь вищої освіти Бакалавр

ПОЛТАВА
2022-2023 н. р.

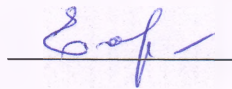
Розробник: Тютюнник Юрій, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
доцент, кандидат економічних наук

Робоча програма практики розглянута та схвалена
на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «1» вересня 2022 року № 1

Робоча програма практики схвалена
Радою з якості вищої освіти спеціальності «Туризм»
Протокол від «1» вересня 2022 р. № 1

Голова Ради з якості вищої освіти
спеціальності «Туризм»

Олена ЄГОРОВА

1. Опис практики

Таблиця 1

Опис навчальної практики «Вступ до фаху»

Елементи характеристики	242 ТУР_бд 2022
Загальна кількість годин	225
Кількість кредитів	7,5
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	Обов'язкова
Рік навчання (курс)	I
Семестр	II
Вид підсумкового контролю	диференційований залік

2. Заплановані результати навчання

Метою навчальної практики «Вступ до фаху» є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі змістом їх майбутньої професії, з характером та сферою професійної діяльності, з особливостями практичного функціонування індустрії туризму, роллю фахівців туристичного обслуговування у формуванні результатів діяльності суб'єктів туристичного бізнесу різних організаційно-правових форм, їх конкурентного статусу на ринку та іміджу національного туристичного продукту на світовому ринку туристичних послуг.

Завдання навчальної практики «Вступ до фаху»:

- формування системи знань щодо суті і значення вищої освіти, сучасних тенденцій її розвитку, прищеплення навичок ефективного навчання в університеті з урахуванням світових освітніх тенденцій;

- ознайомлення зі змістом стандарту вищої освіти, освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки бакалавру з туризму, сферою майбутньої професійної діяльності, основними типами підприємств туристичної індустрії та посадами фахівців, які обслуговують туристів;

- розгляд просторово-часових особливостей зародження та розвитку туризму в світі та Україні, аналіз періодичної градації розвитку світового та вітчизняного туризму, висвітлення причинно-наслідкового зв'язку між розвитком туризму та суспільною еволюцією розвитку держав та територій, визначення перспектив розвитку туризму в Україні та за кордоном;

- ознайомлення з основними поняттями та дефініціями туризму, сучасним станом розвитку туристичної сфери, умовами та організацією діяльності туристичних підприємств (туристичних операторів, туристичних агентств), основами адміністративно-управлінського механізму регулювання господарської діяльності в сфері туризму;

- формування фахових здібностей на базі одержаних теоретичних знань щодо функцій і ролі туризму в розвитку економіки країни, чинників, що формують попит та пропозицію на туристичний продукт, визначення місця і ролі фахівця туристичного обслуговування у розвитку ринку туристичних послуг;

- дослідження принципів побудови та методики розрахунку показників статистики туризму, практична реалізація напрямів кількісного аналізу явищ у сфері туризму;

- набуття первинних професійних умінь і навичок у сфері туризму, оволодіння навичками культури міжособистісного спілкування, виховання внутрішньої потреби постійного оновлення професійних знань і творчого їх застосування у практичній діяльності.

Результати проходження практики:

компетентності:

загальні:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку

суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

ЗК5. Прагнення до збереження навколишнього середовища;

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом;

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно;

фахові:

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;

ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

ФК5. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

програмні результати навчання:

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;

ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;

ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності;

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей;

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;

ПР18. адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

3. Програма практики

Тема 1. Організація освітнього процесу в університеті за спеціальністю 242

Туризм. Сутність, мета, принципи та нормативно-правова база організації освітнього процесу. Основні посади науково-педагогічних працівників університету. Наукові ступені та вчені звання. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти. Форми, рівні та ступені вищої освіти. Стандарт вищої освіти та його структура. Зміст та структура освітньо-професійної програми. Інтегральна, загальні та фахові компетентності спеціальності. Програмні результати навчання. Посади, які може обіймати бакалавр з туризму на підприємствах туристичної індустрії. Обов'язкові та вибіркові компоненти освітньо-професійної програми. Навчальний план і графік навчального процесу. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Види навчальних занять. Самостійна робота. Практична підготовка та характеристика її видів. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти та види контрольних заходів. Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти. Атестація здобувачів вищої освіти.

Тема 2. Історія розвитку туристичної сфери. Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві. Мандрівництво в античні часи. Подорожі в епоху Середньовіччя. Епоха великих географічних відкриттів, їх значення в історії мандрівництва. Розвиток подорожей в епоху просвітництва (XVII-XVIII ст.). Туризм в новий час. Міжнародний туризм в XIX- XX ст. Особливості розвитку туризму на українських землях та в Україні.

Тема 3. Класифікація видів та форм туризму. Культурно-історичне та соціально-економічне значення туризму у розвитку суспільства. Туристичні ресурси. Основні об'єкти

та суб'єкти туризму. Особливості визначення – туристський регіон, туристські підприємства. зовнішні та внутрішні чинники, їх роль у формування туристичної сфери. Природно-географічні та культурно-історичні фактори галузі туризму. Функції туризму. Класифікація видів туризму. Особливості та види турів, їх характеристики. Класифікація, визначення та види туристів.

Тема 4. Туристичні ресурси та їх класифікація. Поняття та класифікація туристичних ресурсів. Властивості туристичних ресурсів. Види туристичних ресурсів. Класифікація природних ресурсів за походженням, видами рекреаційного використання, швидкістю їх вичерпання. Природні лікувальні ресурси та їх класифікація. Історико-культурні рекреаційні ресурси: історико-архітектурні пам'ятки, пам'ятки сучасної архітектури, унікальні споруди, середньовічні замки. Соціально-економічні туристичні ресурси: географічне положення, транспортна доступність, стандарти обслуговування, рівень економічного розвитку та добробуту, організація туристичного господарства. Види ресурсів за характером залучення в туристичну діяльність. Інформаційні туристичні ресурси. Визначення та функції природно-заповідного фонду. Класифікація природоохоронних об'єктів в Україні. Система природно-заповідного фонду України.

Тема 5. Стратегія туристичної діяльності. Основні риси туристичного продукту, його відмінності від туристської послуги. Характеристики, види та особливості туристичного продукту. Туристський пакет. Туристичний центр. Транспорт у забезпеченні туристичного продукту. Послуги розміщення. Трансфер – суть та формування. Структура туристичного продукту. Визначення структури туру. Додаткові туристично-екскурсійні послуги. Валовий туристичний продукт.

Тема 6. Туристична індустрія. Первинні виробники туристських послуг. Транспортні підприємства, засоби розміщення, об'єкти громадського харчування та розваг у сфері туризму. Засоби транспортування їх види та значення. Класифікація засобів розміщення. Види закладів громадського харчування, особливості їх формування та використання. Заклади й засоби розваг і відпочинку. Основні функції туристичних агентів. Система маршрутів.

Тема 7. Ліцензування туристичної діяльності та сертифікація послуг. Організація процесу ліцензування у сфері туризму. Сертифікація та стандартизація туристичного продукту. Порядок надання туристичних послуг. Особливості ліцензування та сертифікація транспортних перевезень. Права та обов'язки туристів. Категорії закладів готельного та ресторанного господарства. Правила проведення екскурсійної діяльності. Агент по організації туризму. Екскурсовод і гід-перекладач. Менеджер туризму.

Тема 8. Світова політика та міжнародне співробітництво у сфері туризму. Туристична політика, визначення та значення в організації туристичної діяльності. Напрями туристичної політики. Роль міжнародних організацій в становленні світової туристичної політики. Всесвітня туристична організація. Міжнародне співробітництво. Туристичні прибуття: їх структура, формування, удосконалення. Інтеграційні та глобалізаційні процеси в туризмі.

Тема 9. Туристична політика України. Напрями туристичної політики України. Структура управління туристичною сферою в Україні. Національні та закордонні програми розвитку туризму. Установи та організації управління туризмом в Україні. Організаційно-правовий механізм регулювання туристичної діяльності. Показники що характеризують стан туристичної політики в Україні. Соціальний та економічний механізми регулювання галузі туризму. Особливості організації екологічного механізму туристичної політики. «Гендерна піраміда» в туризмі. Особливості поведінки туристів за гендерними ознаками. Умови безпечного подорожування жінок-туристів.

Тема 10. Мікро- та макроекономічні процеси у сфері туризму. Роль туризму в сучасній світовій економіці. Ринок туристичних послуг, механізм його функціонування. Життєвий цикл туристського продукту. Мотивація та поведінка споживачів. Чинники, що формують попит та пропозицію на туристичний продукт. Основи туристичної діяльності та

організації туристичного процесу. Економічний вплив туризму: статистичні показники, ефект мультиплікатора в туризмі, вторинний ефект туризму, коефіцієнт мультиплікатора в індустрії туризму. Соціокультурний вплив туризму. Регулювання соціального впливу туризму. Вплив туризму на довкілля. Державне планування та його роль у збереженні рекреаційних ресурсів. Співробітництво державного та приватного секторів в інтересах стабільності розвитку туризму. Прогнози розвитку галузі туризму в світі та в Україні.

Тема 11. Туризм як об'єкт статистичного вивчення. Характеристика базових понять і категорій статистики туризму. Класифікація продуктів і видів діяльності в туризмі. Напрями статистичних досліджень в туризмі. Статистичне спостереження: мета, об'єкти, форми, види. Методи зведення даних спостереження. Державні статистичні спостереження в туризмі.

Тема 12. Статистика колективних засобів розміщування. Основні категорії та класифікації у статистиці колективних засобів розміщування (КЗР). Узагальнюючі характеристики діяльності КЗР. Показники доходів і витрат КЗР та їх статистичний аналіз. Аналіз розподілів у статистиці КЗР. Система індивідуальних та зведених індексів у статистиці КЗР. Багатофакторні мультиплікаційні моделі в статистиці КЗР та їх аналіз.

Тема 13. Статистика туристських потоків. Показники туристських потоків за даними Державної прикордонної служби України, звітів колективних засобів розміщування, суб'єктів туристичної діяльності. Характеристика попиту на послуги суб'єктів туристичної діяльності та їх аналіз. Аналіз динаміки та впливу факторів середньої тривалості туру. Основні та середні характеристики динаміки туристських потоків. Аналіз тенденцій розвитку туристських потоків. Комплексне оцінювання сезонності туристських потоків.

Тема 14. Статистика туристських витрат і туристського споживання. Визначення туристських витрат та туристського споживання. Державні вибіркові опитування відвідувачів щодо визначення обсягу туристських витрат. Методологічні основи проведення вибірових спостережень у туризмі. Факторний аналіз витрат відвідувачів.

4. Структура (тематичний план) практики

Таблиця 2

Структура (тематичний план) навчальної практики «Вступ до фаху»

Назви теми	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		контактних	самостійної роботи
Тема 1. Організація освітнього процесу в університеті за спеціальністю 242 Туризм.	15	10	5
Тема 2. Історія розвитку туристичної сфери.	15	10	5
Тема 3. Класифікація видів та форм туризму.	15	10	5
Тема 4. Туристичні ресурси та їх класифікація.	18	12	6
Тема 5. Стратегія туристичної діяльності.	15	10	5
Тема 6. Туристична індустрія.	15	10	5
Тема 7. Ліцензування туристичної діяльності та сертифікація послуг.	15	10	5
Тема 8. Світова політика та міжнародне співробітництво у сфері туризму.	15	10	5
Тема 9. Туристична політика України.	15	10	5
Тема 10. Мікро- та макроекономічні процеси у сфері туризму.	15	10	5
Тема 11. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	18	12	6
Тема 12. Статистика колективних засобів розміщування.	18	12	6
Тема 13. Статистика туристських потоків.	18	12	6

Тема 14. Статистика туристських витрат і туристського споживання.	18	12	6
Разом	225	150	75

5. Вимоги до баз практики

Навчальна практика «Вступ до фаху» проводиться у навчальних аудиторіях, лабораторіях та на інших об'єктах структурних підрозділів Університету. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне та навчально-методичне забезпечення. Навчальна практика також може проводитися на підприємствах (в організаціях, установах тощо), що оснащені за останніми тенденціями розвитку сфери туризму, забезпечують виконання програм практики. З цими підприємствами (установами, організаціями тощо) укладаються договори. Вона проводиться науково-педагогічним, педагогічним працівником Університету для групи здобувачів вищої освіти.

6. Організація проведення практики

Навчальна практика «Вступ до фаху» проводиться для академічної групи.

Навчальна практика здійснюється тривалим окремим періодом у межах навчального року.

Керівник навчальної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;
- проводить здобувачам вищої освіти інструктаж із безпеки життєдіяльності;
- забезпечує якість проходження практики здобувачів вищої освіти згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання здобувачам вищої освіти (за наявності);
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- перевіряє щоденники навчальної практики та оцінює результати її проходження здобувачами вищої освіти;
- подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та керівнику виробничої практики навчального відділу;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Здобувачі вищої освіти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

- ознайомитися з програмою практики;
- отримати документи для проходження практики;
- пройти інструктаж із безпеки життєдіяльності та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- оформити звітну документацію з практики та подати її керівнику практики від кафедри.

7. Вимоги до звітної документації з практики

Після закінчення періоду практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. До звітної документації навчальної практики відноситься щоденник практики, який подається здобувачем вищої освіти керівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання. У щоденнику практики здобувач вищої освіти у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівником практики.

8. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

За підсумками практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку, який здобувачам вищої освіти виставляється в останній день практики. Результат проходження навчальної практики «Вступ до фаху» оцінюється за 100-бальною шкалою, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання навчальної практики «Вступ до фаху»

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС
90–100	відмінно	A
82–89	добре	B
74–81		C
64–73		D
60–63	задовільно	E
35–59		FX
1–34		F

Результати семестрового контролю з навчальної практики вносяться керівником навчальної практики від кафедри у відомість обліку успішності та залікову книжку здобувача вищої освіти в останній день практики.

Оцінювання результатів навчальної практики здійснюється керівником практики від кафедри на підставі повноти та якості виконання здобувачем вищої освіти програми практики, оформлення і змістовності наповнення щоденника практики (табл. 4).

Таблиця 4

Схема нарахування балів з навчальної практики «Вступ до фаху»

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання практичних завдань	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Організація освітнього процесу в університеті за спеціальністю 242 Туризм.	4	2	6
Тема 2. Історія розвитку туристичної сфери.	4	2	6
Тема 3. Класифікація видів та форм туризму.	4	2	6
Тема 4. Туристичні ресурси та їх класифікація.	4	2	6
Тема 5. Стратегія туристичної діяльності.	4	2	6
Тема 6. Туристична індустрія.	4	2	6
Тема 7. Ліцензування туристичної діяльності та сертифікація послуг.	4	2	6
Тема 8. Світова політика та міжнародне співробітництво у сфері туризму.	4	2	6
Тема 9. Туристична політика України.	4	2	6
Тема 10. Мікро- та макроекономічні процеси у сфері туризму.	4	2	6
Тема 11. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	4	2	6
Тема 12. Статистика колективних засобів розміщування.	4	2	6
Тема 13. Статистика туристських потоків.	4	2	6
Тема 14. Статистика туристських витрат і туристського споживання.	4	2	6
Ведення щоденника	-	-	16
Разом	56	28	100

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їхнього оформлення, що свідчить про високий рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях
3	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення незначних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про достатній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях
2	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення близько 50 % помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про середній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення значної кількості помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення

	професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях
0	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку невиконання практичних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання у межах проходження навчальної практики

Таблиця 6

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання завдань самостійної роботи, належного їхнього оформлення, що свідчить про високий рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення близько 50 % помилок при виконанні та оформленні завдань самостійної роботи, що свідчить про середній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях
0	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку невиконання завдань самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання у межах проходження навчальної практики

Таблиця 7

Шкала та критерії оцінювання ведення щоденника

Кількість балів	Критерії оцінювання
16	у щоденнику заповнені всі позиції титульної сторінки, правильно зазначена кожна тема програми практики, викладена у чіткій хронологічній послідовності виконувана робота (відповідно до анотації кожної теми), проставлена

	запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики; записи зроблені грамотно та без скорочень; щоденник подано вчасно
12-15	у щоденнику заповнені всі позиції титульної сторінки, правильно зазначена кожна тема програми практики, проставлена запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики, виконувана робота (відповідно до анотації кожної теми) подана у хронологічній послідовності, але з окремих тем дещо стисло; записи в цілому зроблені грамотно та без скорочень; щоденник подано вчасно
7-11	у щоденнику заповнені всі позиції титульної сторінки, правильно зазначена кожна тема програми практики, проставлена запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики, виконувана робота (відповідно до анотації кожної теми) викладена у хронологічній послідовності, але стисло; у записах присутні помилки та/або скорочення; щоденник подано вчасно
1-6	щоденник заповнений із одним/декількома порушеннями: заповнені не всі позиції титульної сторінки, недослівно зазначені окремі теми програми практики, виконувана робота хоч і викладена у хронологічній послідовності, але досить стисло та/або без прив'язки до анотації тем (при цьому запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики проставлена); у записах присутні помилки та/або скорочення чи щоденник подано невчасно
0	у щоденнику заповнені не всі позиції титульної сторінки, вказані лише теми програми практики без розкриття виконуваної роботи (при цьому запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики проставлена); у записах присутні помилки та/або скорочення чи щоденник подано невчасно

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Джинджоян В. В., Горожанкіна Н. А., Бойко З. В. Основи туризмознавства : навч. посіб. Київ : Каравела, 2022. 231 с.
2. Дорогань-Писаренко Л., Безкровний О., Лега О., Песцова-Світалка О. Університетська освіта : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2020. 142 с.
3. Кущенко О. І. Статистика туризму : навч.-метод. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 79 с.
4. Лиман С. І., Парфінченко А. Ю., Посохов І. С. Історія туризму. Суми : Університетська книга, 2018. 371 с.
5. Мальська М., Паньків Н., Ховалко А. Світовий досвід розвитку туризму. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 244 с.
6. Мелконян Д. В., Яворська В. В. Статистика в туризмі : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с.
7. Милашко О. Г. Статистика туризму : навч. посіб. Одеса : ОДЕУ, 2010. 168 с.
9. Національний освітній глосарій: вища освіта; 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.
10. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квітня 2015 р. (у редакції постанови Кабінету Міністрів України № 762 від 07 липня 2021 р.) / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>.
11. Підгорний А. З., Милашко О. Г. Статистика туризму : навч. посіб. Одеса : ОНЕУ, 2014. 204 с.

12. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну сесію в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyuzdobuvachivvyshchoiosvityupdau.pdf>.

13. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>.

14. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosvzuyaopdau100122.pdf>.

15. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01 липня 2014 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

16. Про туризм: Закон України № 324/95-ВР від 15 вересня 1995 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

17. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04 жовтня 2018 р. / *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf>.

18. Устименко Л. М., Булгакова Н. В. Основи туризмознавства : практикум. Київ : Ліра-К, 2018. 80 с.

Допоміжні

1. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко, О. Л. Михайлюк. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 332 с.

2. Дулин І. С., Макар О. П., Мельник О. В. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток міжнародного туризму. *Молодий вчений*. 2018. № 10 (62). С. 786-791.

3. Карпенко Ю. В. Інвестиційне забезпечення сфери туризму в умовах модернізації економіки: теоретико-методичні аспекти. *Економічні горизонти*. 2018. № 4 (7). С. 109-117. URL: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.4\(7\).2018.161726](https://doi.org/10.31499/2616-5236.4(7).2018.161726).

4. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями : підручник. Вінниця : «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.

5. Михайліченко Г., Клімова А. Світовий туристичний ринок: трансформації після пандемії. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2020. № 2. С. 21-37.

6. Пестушко В. Ю. Макроекономічна роль туризму: сучасні реалії країн світу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. Випуск 29. С. 114-119.

7. Сагалакова Н. О. Туризм: бізнес-процеси, ціни і ціноутворення : монографія. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. 416 с.

8. Статистика / *Державне агентство розвитку туризму України*. URL: <https://www.tourism.gov.ua/statistic>.

9. Туризм в Україні / *Державна служба статистики України*. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tur.htm.

10. Тютюнник Ю. М. Тенденції розвитку вітчизняної індустрії туризму. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14-15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. С. 723-724.

11. Шуплат О.М. Формування поняття «туризм» у сучасній економічній науці. *Ефективна економіка*. 2015. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4659>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>.
1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Департаменту культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://www.adm-pl.gov.ua/page/upravlinnya-kulturi-poltavskoyi-oblderzhadministraciyi>.